

Lipaskerääjän mietteitä 13.6.2021

Suomen yksikamarisen eduskunnan vaalit järjestettiin 15. ja 16.3.1907. Silloin käynnistyi myös vaalikeräys tuberkuloosin vastustamistyöhön. Keräyksellä on siis hyvin pitkä historia.

Minä jäin miettimään siinä istuessani lippaan kanssa sitä historiaa minkä lipaskeräys on kokenut.

Vuosi 1907, ensimmäiset vaalit. Miehet ovat pukeneet mustat puvut päälleen, naiset ovat jättäneet pois esiliinan ja huivin, kammanneet hiuksensa nutturalle ja pukeneet päälleen parastaan. Mieheltä on ehkä kysytty ketä hänen pitää äänestää, tai miehet ovat ehkä äänestettävän henkilön määränneet. Jouduttiinko mieheltä pyytämään rahaa myös lipaskeräykseen?

Lipaskerääjät istuivat pöydän ääressä, jota peitti valkoinen liina ja kynttilä paloi pöydällä. Ensimmäisen keräyksen tuotto oli 30.167,67 markkaa.

Kotiin on hankittu kahvia ja leivottu pullaa ja kahvit juotiin heti kotiin tultua. Vaalikaahvipöytä lienee säilyttänyt paikkansa tähän päivään asti!

Vuoteen 1991 saakka kerättiin rahaa tuberkuloosille. Sen jälkeen rahaa on kerätty kotimaiselle vammais- ja kansanterveydelle 17 eri järjestön nimissä.

Vuonna 2006 presidentin vaaleissa keräyksen nimi oli ”Tuetaan toisiamme”. Minusta tuo nimi olisi vallan mainio edelleenkin, mutta hyvinhän PieniEle-keräys sopii tänä päivänä keräyksen nimeksi.

Olen ollut keräämässä rahoja 90-luvulta lähtien. Miten ison muutoksen keräys onkaan kokenut. Pois valkoiset liinat ja kynttilät paloturvallisuuden vuoksi. Tosin hengitystiesairaille ei kynttilän polttaminen sovi joulunakaan! Joka äänestyskerta on erilainen pahvinen häkkyrä koottavaksi ihmisten pysäyttämiseksi.

Silloin 90-luvulla, kun äänestäjät tulivat äänestyspaikoille, oli taskunpohjalle varattu rahaa ihan asiasta pitäen. Suurin muutos näissä vaaleissa oli, ettei Vantaalla kaikkiin äänestyspaikkoihin lipaskerääjä edes saanut mennä, vaan vastaava vaalivirkailija oli kieltänyt keräyksen kokonaan vedoten koronaan. Myös positiivia kokemuksia sain kuulla siinä istuessani lippaan takana. Yhdessä äänestyspaikassa vaalivirkailijat kävivät laittamassa rahaa lippaisiin tauolle mennessään ja samalla jututtivat lipaskerääjän. Ehkä he olivat perillä keräyksen pitkästä historiasta ja tietoisia siitä miten tärkeää työtä siinä tehdään kolmannen sektorin toiminnan tukemiseksi. Kiitos heille!

Mitä keräykselle tapahtuu jatkossa, se selviää aikanaan. Toivon, kuitenkin ettei pitkää perinnettä katkaistaisi, vaan voisimme tuoda tiedoksi keräyksen historiaa myös tuleville äänioikeuden saaneille.

Marita Kenonen